

Після закінчення констатувального експерименту на основі комплексного аналізу оцінок в експериментальних і контрольних групах ми вияснили, що 45 % обстежених дітей (у контрольних та експериментальних групах) мають низький рівень толерантності у взаємостосунках із оточуючими, 40 % – середній і лише 15 % дітей можна зарахувати до тих, у яких сформовані досить стабільні толерантні якості.

Отже, результати проведеного дослідження дали змогу оцінити рівень сформованості толерантності старших дошкільників як такий, що потребує серйозного впливу і удосконалення з боку дорослих та підтвердили припущення про необхідність організації і проведення спеціальної роботи щодо її виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко А.М. Педагогічні умови становлення гуманних взаємин старших дошкільників: Дис. ...канд. пед. н: 13.00.08 А.М. Гончаренко.– К., 2003. – Р. 2. - С. 63.
2. Поніманська Т. І. Моральне виховання дошкільників / Т.І. Поніманська. – К. : Вища школа, 1993. – 109 с.
3. Фасолько Т.С. Виховання відповідальної поведінки у дітей дошкільного віку: Дис. ...канд. пед. наук: 13.00.08 / Фасолько Тетяна Степанівна. – Рівне, 1999. – 209с.

SUMMARY

Thy nays of forming Tolerant relationship between preschooler's observed. The levels of tolerance forming are determined.

Key words: *preschoolers, tolerance, levels of tolerance forming.*

ЮЛІЯ СТИРКІНА

ВІРШІ “MOTHER GOOSE” ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ВИМОВИ І БАЗОВИХ ГРАМАТИЧНИХ ЗНАНЬ ДОШКІЛЬНИКІВ

Автор розглядає можливості використання віршів „Mother Goose Rhymes” у навчанні іноземної мови дітей дошкільного віку і приходять до висновку, що їх можливо і потрібно використовувати. Автор наголошує на тому, що підґрунтям для раннього навчання іноземної мови є унікальні можливості гнучкої артикуляційної бази дошкільнят, відсутність у них мовних бар'єрів, прогресуюча потреба у комунікації та отриманні нових знань. У статті проаналізована сучасна література з цього питання, яка доводить можливість і необхідність використання римівок, пісень для оптимізації навчання іноземної мови дошкільників.

Ключові слова: *навчання іноземної мови дошкільників, методи дошкільного навчання іноземної мови, артикуляційна база, мовний бар'єр, метод рольових ігор, римівки, пісні.*

За останні роки вік початку навчання дітей іноземної мови поступово знижується і виникає потреба у нових підходах до навчання англійської дошкільнят. Унікальна схильність до мови, пластичність природного механізму засвоєння, - все це дає можливість при відповідних умовах успішно сформувати базові фонетичні і граматичні, комунікативні навички вже на етапі з 2-х до 5-ти років. Це навчання не є по суті навчанням, але на фундаменті засвоєних у цьому віці знань, умінь та навичок можливо успішно будувати системне навчання іноземній у початковій та середній школі. Ще К.Д. Ушинський писав: „Дитина за кілька місяців може навчитися так говорити іноземною мовою, як не може за кілька років навчитися дорослий” [6, с. 71]. О.О. Леонтьєв взагалі висуває досить сміливе припущення, що „здатностей до мови” не існує, тобто всі без виключення діти здатні до вивчення мов. „У цілому здатності до мови складаються... з багатьох компонентів, найчастіше неспецифічних,” – вважає вчений, як то: загальний тип нервової системи, темперамент, характер, індивідуальні особливості у перебігу психічних процесів (пам'яті, мислення, сприйняття, уяви), а також індивідуальні особливості особистості, пов'язані зі спілкуванням [2, с. 26].

Успішне оволодіння дошкільниками іншою мовою стає можливим ще й тому, що дітей відрізняють гнучке й швидке запам'ятовування мовного матеріалу, природність мотивів спілкування, відсутність так званого мовного бар'єра, тобто гальмування, що заважає вступити у спілкування іноземною мовою навіть при наявності необхідних навичок, порівняно невеликий досвід у спілкуванні рідною мовою. Крім того, гра, що є головним видом діяльності дошкільника, дозволяє зробити комунікативно вартісними практично будь-які мовні одиниці. Все це дає можливість у ранньому віці оптимально поєднати потреби й можливості їхнього висловлення іноземною мовою, тим самим уникнувши протиріччя між комунікативними потребами того, кого навчають, і його обмеженим мовним і мовленнєвим досвідом. Саме тому постійно тривають пошуки нових ігрових методів і прийомів, які б стимулювали розвиток іншомовного мовлення дітей у дошкільному віці.

Автор статті журналу „Іноземні мови в школі” В.В. Щебедіна ділиться з читачами інформацією про успішне завершення експерименту з навчання англійської мови малят трирічного віку. Автор статті робить такі висновки: „можна з упевненістю сказати, що раннє навчання дітей іншої мови є правомірним, тому що дає можливість гнучкого переходу до поглибленого навчання іноземної мови у початковій школі, дозволяє зберегти й поглибити позитивну мотивацію вивчення предмета у школі” [5, с. 57]. До оригінальних іноземних методик навчання англійської дошкільників відносимо збірку “Jazz Chants for children” авторки Керолайн Грехем, де у ритмічній віршованій та музичній формі подано типові граматичні структури, які саме використовують англійські діти, спілкуючись. Ритм та рима, рухи під музику, що супроводжує всі необхідні для повсякденного побутового спілкування дітей лексичні одиниці та граматичні моделі, сприяють швидкому та якісному засвоєнню матеріалу.

Основним видом діяльності в цьому віці є музично-ігровий, мета навчання на початковому етапі – закласти основи знань англійських мовних і граматичних структур, правильної вимови через проспівування спеціально підібраних римівок, покладених на англійські мелодії. Діти здобувають навички правильної вимови, беруть участь у діалогах, використовуючи основні структури англійської мови. Загальновідомо, що діти з 1,5 – 2 років легко і з задоволенням вчать вірші напам'ять. Запам'ятовування віршів, пісень сприяє розвитку пам'яті, фонетичного слуху та вимови. Крім того, на підсвідомому рівні дитина засвоює досить складні граматичні структури, наприклад, звертання, теперішній, майбутній, минулий часи:

Кицю, кицю неслухняна, ти куди біжиш так рано?

Побіжу я аж до річки, щоб напиться водички.

А учора що робила? В полі мишку я ловила.

Те ж саме відбувається при вивченні англійських віршів та пісень. Діти із задоволенням вчать пісеньки англійською.

Pussy Cat, Pussy Cat, where have you been?

I've been to London to visit the Queen.

Pussy Cat, Pussy Cat, what did you do there?

I frightened a little mouse under the chair.

У нескладному вірші зі збірки „Mother Goose Rhymes”, який ми пропонуємо для постійного використання у роботі з дошкільнятами, використані звертання, теперішній завершений час, простий минулий час, інфінітивна конструкція. Саме цей збірник, пісеньки та вірші, з якого століттями співали й розповідали англійські мами, містить найкращий матеріал вивчення мови у ранньому віці. Цей збірник нісенітниць у віршах – найпопулярніша англомова книга, але хто її автор, невідомо. Все, що століттями передавалося усно, мало бути приписане кому-небудь, наприклад, Матінці Гусці. Це її казки розповідав дітям Шарль Перро, але його книжка мала назву „Казки Матінки Гуски”, а англійські Nursery Rhymes – це пісеньки, які наспівують малятам няньки, тому їх називають часто „Мелодії” або „Рими Матінки Гуски”. Дехто вважає, що Матінкою Гускою прозвали просту квіткарку, що співала дотепні пісеньки, інші, що вона була, навпаки, особою королівської крові. А може бути, це була просто гуска, що наспівувала вечорами своїм гусенятам про цих незрозумілих людей, в яких усе смішно й дивно: корова злітає вище хмари, люди живуть у черевиках, плавають у дірявому тазику, а наївний Простак і зовсім схибив, промінявши корову на скрипку. Ці дитячі вірші вважають початком цілком дорослої літератури абсурду. Льюїс Керролл навіть пожвавив у казках про Алісу багато віршів з Nursery Rhymes: його персонажами стали Тра-ля-ля й Тру-ля-ля, Шалтай-Бовтай, Лев і Єдиноріг з дитячих пісень Матінки Гуски [1, с. 2]. У збірнику, вперше опублікованому в середині XVIII століття в Англії, вийшли й вірші, відомі тепер як лимерики – короткі віршики з певним ритмічним малюнком і малюнком рими, завжди абсурдні, смішні й парадоксальні.

У першому збірнику „Nursery Rhymes” було біля півсотні віршів, і він продовжує нескінченно перевидаватися вже з новими віршами. Перлини

народної творчості, що вдосконалювались із плином часу, містять граматичний, фонетичний, лінгвокраїнознавчий, історичний матеріал. Їх зміст можна драматизувати, використовуючи рольові ігри. Зараз ніхто вже не сперечається про роль ігор у процесі навчання мові; фактично, їхнє значення загальноновизнано. Діти краще сприймають і засвоюють матеріал, якщо він інсценується, у цьому допомагають вірші. Можна попросити дітей принести іграшки, що вони з задоволенням роблять (реалізується принцип наочності). Стародавня пісенька „Alouette”, перекладена у свій час англійською мовою з французької, допомагає перетворити заняття з теми „Тіло людини” у веселу гру, сприяє розвитку уваги й полегшує запам'ятовування нових слів. Для рухливих дітей у вивченні мови можуть допомогти веселі, ритмічні вірші, підкріплені відповідними рухами. Наприклад, пісеньки-ігри „Hands up”, „Nick and Andy”, лічилки „One, One, One”, „Anna Elise” та інші допоможуть дітям швидко поповнити словниковий запас.

Anna Elise, she jumped with surprise;
The surprise was so quick, it played her a trick;
The trick was so rare, she jumped in a chair;
The chair was so frail, she jumped in a pail;
The pail was so wet, she jumped in a net;
The net was so small, she jumped on the ball;
The ball was so round, she jumped on the ground;
And ever since then she's been turning around.

У зв'язку з тим, що засвоєння іноземної мови є дуже складним розумовим процесом, учителі англійської мови переконливо просять батьків ставитися до процесу й результатів навчання з належним терпінням, щоб не відбити бажання у дітей вивчати іншу мову спілкування. Необхідно також подбати про постійне прогресуюче збільшення нового матеріалу, подальше засвоєння більш складних структур, здійснюючи реалізацію принципів наступності і послідовності, щоб набуті у ранньому дитинстві інтуїтивно, на підсвідомому рівні знання устаткувались і поглибились, отримали свідоме теоретичне підкріплення.

Таким чином, можна стверджувати, що молодший шкільний вік (від 2 до 5 років) є найбільш сприятливим для засвоєння іноземної мови, оскільки ефективному навчанню сприяють: пластичність природного механізму засвоєння мови дітьми цього віку; їхні імітаційні здібності; природна допитливість і потреба в пізнанні нового; відсутність так званого „мовного бар'єру”. Діти сприймають світ цілісно, тому навчання будується з урахуванням їхніх улюблених сфер діяльності: розфарбовування при закріпленні лексики з теми „Кольори”, вирізування з паперу різних фігур, літер при вивченні алфавіту; драматизація і діалоги, рольові ігри, заучування віршів напам'ять для автоматизації мовленнєвих механізмів; спів: розучування англійських пісень сприяє закріпленню правильної інтонації, відпрацюванню вимови, розвитку пам'яті, музичного слуху, лексичних навичок, мовних зразків, граматичного матеріалу й створенню позитивної мотивації. Саме тут вихователю, вчителю допоможе найпопулярніша англійська літературна скарбниця для малечі – „Mother Goose Rhymes”.

ЛІТЕРАТУРА

1. Никонов Геннадій «Сказки Матушки Гусыни» // <http://ruslang.blogspot.com/2010/01/blog-post.html#more>.
2. Леонтьев А.А. Психологические предпосылки раннего овладения иностранным языком // Иностранные языки в школе. – 1985. – №5. – С. 24-29.
3. Лосева С.В. Английский в рифмах – К.: Вид-во Новина, 1995. – 136с.
4. Обучение иностранному языку дошкольников: обзор теоретических позиций // Иностранные языки в школе. – №1. – 1990. – С. 38-42.
5. Щебедина В.В. Обучение детей английской разговорной речи в детском саду // Иностранные языки в школе. – 1997. – №2. – С. 55-58.
6. Ушинский К. Д. Собрание сочинений: Т. 5. – М.: Изд-во Академии пед. наук, 1949. – 356 с.

SUMMARY

The author considers opportunities of „Mother Goose Rhymes” poems usage in foreign language teaching of pre-school children and comes to a conclusion that it is possible and necessary to use them. The author emphasizes on the thought that the reasons for the early foreign-language learning are caused by the unique abilities of articulate base of small children, their absence of language barriers, progressive need in communication and new knowledge acquirement. In this article modern literature on this question which proves an opportunity and necessity of rhymes and song usage for optimization of the foreign language teaching of pre-school children are analyzed.

Key words: pre-school language learning, pre-school teaching methods of learning foreign language, articulate base, language barrier, role-playing methods, rhymes, songs.

НАТАЛІЯ СУЛАЄВА

НЕФОРМАЛЬНА МИСТЕЦЬКА ОСВІТА В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

У статті висвітлено окремі аспекти неформальної мистецької освіти майбутніх вихователів дошкільних закладів. Представлено визначення неформальної мистецької освіти, сформульовано її мету, функції та основні принципи організації.

Ключові слова: неформальна мистецька освіта, професійна підготовка, майбутні вихователі.

Пріоритетним завданням дошкільного виховання є забезпечення умов для змістовного й щасливого дитинства та прилучення молодого покоління нашої держави до рідної мови, мистецтва, традицій, звичаїв, моралі. Провідне місце в створенні таких умов належить вихователю, який є першим провідником